

O P I N I O N

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΓΚΟΤΣΗΣ

Αλλαγή πορείας για μια Ευρώπη με μέλλον

Η Ε.Ε. χρειάζεται επανεκκίνηση χωρίς τα βαρίδια
του παρελθόντος.

13 Μαΐ. 14 (07:10) | *upd*: 12 Μαΐ. 14 (15:42)

Οι Ευρωεκλογές γίνονται σε μια περίοδο, όπου σε ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού της Ευρώπης εδραιώνεται η πεποίθηση, ότι η πολιτική που ακολουθείται για την αντιμετώπιση της κρίσης είναι αδιέξοδη και οι φορείς αυτής της πολιτικής είναι κατώτεροι των περιστάσεων. Έτσι οι πολίτες, μέσα στην απελπισία τους, είτε διότι είναι άνεργοι, είτε διότι απειλούνται με την ανεργία, ακόμη επειδή βλέπουν ότι παρά τις πολύχρονες κρατήσεις τα ασφαλιστικά τους ταμεία αδυνατούν να τους προσφέρουν την εγγύηση, ότι θα έχουν ένα ασφαλές και ήρεμο πέρας του εργασιακού τους βίου, ψάχνουν απεγνωσμένα για διέξοδο.

Ο ευρωσκεπτικισμός διογκώνεται και τείνει να απειλήσει την ίδια την υπόσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξαιτίας της στροφής ενός σημαντικού τμήματος των λαών προς την ακροδεξιά που αποτελεί πλέον μια νέα μορφή πνευματικού λούμπεν προλεταριάτου. Σε πρόσφατη έρευνα του γαλλικού ινστιτούτου Ifop που διενεργήθηκε ταυτόχρονα σε τέσσερις χώρες, το 45% των Ιταλών, το 44% των Γερμανών, το 43% των Γάλλων και το 37% των Ισπανών, θεωρούν ότι η Ευρώπη είναι κάτι «κακό» για τους λαούς.

**Ο
ευρωσκεπτικισμός
διογκώνεται και
τείνει να
απειλήσει την ίδια
την υπόσταση της
Ευρωπαϊκής
Ένωσης,**

Δύο είναι τα προβλήματα, τα οποία αποτελούν και το υπόβαθρο πάνω στο οποίο οικοδομήθηκε η όλη δυσαρέσκεια. Η επικράτηση των νεοφιλελεύθερων πολιτικών στη λειτουργία της Ένωσης, όπου σημαντικές αποφάσεις για το παρόν και το μέλλον των πολιτών, λαμβάνονται πρακτικά χωρίς την αναγκαία δημοκρατική νομιμοποίηση και δεύτερον η σοβαρή κρίση του τραπεζικού συστήματος, η οποία μετά από επτά χρόνια συνεχίζει να απειλεί, ότι με προσπάθειες και θυσίες 60 ετών χτίστηκε, στη βάση μιας στέρερης κοινής πορείας των λαών της Ευρώπης.

Για να μην οδηγηθούμε σε νέα αδιέξοδα και τελικά στη διάλυση, είναι αναγκαίες σημαντικές αλλαγές τόσο σε επίπεδο θεσμών, όπως και πολιτικών. Αυτές οι αλλαγές θα πρέπει να αποτελέσουν μια εναλλακτική πρόταση στο νεοφιλελεύθερο μοντέλο που εφαρμόζεται.

Η αντιμετώπιση της κρίσης και η σταθεροποίηση του Ευρώ, περνά, μετά από τα λάθη που έγιναν κατά

Για να μην οδηγηθούμε σε νέα αδιέξοδα και τελικά στη διάλυση, είναι αναγκαίες σημαντικές αλλαγές τόσο σε επίπεδο θεσμών, όπως και πολιτικών.

την εισαγωγή του, μέσα από μια ισχυροποίηση των ευρωπαϊκών δομών. Η πρόταση για έξοδο των αδύναμων χωρών από το ευρώ ή ακόμη η διάλυση της Ευρωζώνης, δεν δίνει διέξοδο ούτε στα προβλήματα μεμονωμένων χωρών από την κρίση, ούτε και αποτελεί την προοδευτική επιλογή απέναντι στους εκφραστές του νεοφιλελευθερισμού.

Αντίθετα, επειδή ένα εθνικό νόμισμα από μόνο του δεν λύνει κανένα

πρόβλημα, η μόνη επιλογή πρέπει να είναι εκείνη εντός του Ευρώ.

Η εμπειρία από τη διαχείριση της κρίσης έδειξε, ότι τόσο η διάγνωση, όσο και η θεραπεία με τις πολιτικές σκληρής λιτότητας που επιβλήθηκαν στις χώρες κυρίως του Νότου, στηρίχθηκε σε λάθος υπόθεση. Ότι δηλαδή, αιτία της κρίσης ήταν μόνο η αλόγιστη συμπεριφορά των τοπικών κυβερνήσεων, ενώ το πρόβλημα στη βάση του ήταν αποτέλεσμα συστημικών λαθών, που έγιναν κατά την οργάνωση της αρχιτεκτονικής της Ευρωζώνης.

Η εναλλακτική πρόταση για την Ευρώπη θα πρέπει να καλύψει όλα τα θεσμικά κενά που ανοίγουν την όρεξη των αγορών κάθε τόσο και κερδοσκοπούν σε βάρος ολόκληρων κρατών θέτοντάς τα σε κίνδυνο. Στόχος θα πρέπει να είναι μια ευρωπαϊκή εγγύηση των κρατικών ομολόγων, τουλάχιστον μέχρι του ποσού του κριτηρίου του Μάαστριχτ που είναι 60% επί του ΑΕΠ. Για τη διευκόλυνση του υπολοίπου χρέους και ως ένδειξη αλληλεγγύης, επιβάλλεται η εισαγωγή των Ευρωομολόγων, ώστε να διευκολυνθούν οι χώρες που πληρώνουν σήμερα υψηλά επιτόκια.

Για τη διευκόλυνση του υπολοίπου χρέους και ως ένδειξη αλληλεγγύης, επιβάλλεται η εισαγωγή των Ευρωομολόγων...

Για να επανακτήσει η Ευρώπη τον έλεγχο της κατάστασης απέναντι στην υπερδύναμη των χρηματοπιστωτικών αγορών, θα πρέπει να προχωρήσει σε θεσμική εμβάθυνση της δημοσιονομικής, της οικονομικής αλλά και της κοινωνικής της πολιτικής. Είναι αυτονόητο, ότι η κοινή εγγύηση των χρεών προϋποθέτει και τον κοινό έλεγχο των εθνικών προϋπολογισμών. Ο περιορισμός όμως της εθνικής κυριαρχίας μπορεί να γίνει αποδεκτός από τους λαούς, όταν ταυτόχρονα δημιουργηθεί και ένα περιβάλλον κοινωνικής και υγειονομικής ασφάλειας, κάτι που σήμερα είναι ζητούμενο.

Χρειαζόμαστε μια πολιτική δικαιότερης κατανομής των πόρων που να κατατείνει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των

Χρειαζόμαστε μια πολιτική δικαιότερης κατανομής των πόρων που να κατατείνει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των πολιτών, αλλά και των ιδίων των κρατών μελών. Έτσι, θα γίνει πράξη η μετατροπή της Ευρώπης από γραφειοκρατικό οργανισμό σε δημοκρατία των πολιτών. Αργά ή γρήγορα θα συνειδητοποιήσουν οι πάντες ότι, ενωμένη Ευρώπη χωρίς μεταβιβαστικές πληρωμές από τις

πολιτών, αλλά και των ιδίων των κρατών μελών.

πλούσιες προς τις φτωχότερες χώρες δεν είναι δυνατό να επιβιώσει.

Σ' αυτή τη διαδικασία ο ρόλος του Ευρωκοινοβουλίου είναι

καθοριστικός. Όταν οι πολιτικοί, στο πλαίσιο της Ευρωζώνης, λαμβάνουν αποφάσεις, που έχουν αναδιανεμητικό χαρακτήρα στο εσωτερικό των χωρών, θα πρέπει και οι πολίτες μέσω του Ευρωκοινοβουλίου, να έχουν τη δυνατότητα να παράσχουν τη νομοθετική νομιμοποίηση ή απόρριψη των αποφάσεων αυτών. Στην κατεύθυνση αυτή, θα πρέπει να ετοιμάζεται και το έδαφος μιας πολιτικής ένωσης, στο πλαίσιο της οποίας κοινά δικαιώματα αλλά και κοινές υποχρεώσεις θα είναι αυτονόητα.

Όσο τα κράτη και ιδίως οι ισχυρές χώρες δεν ξεκαθαρίζουν τις προθέσεις τους και προσπαθούν με μέτρα που θεραπεύουν συμπτώματα (δημοσιονομική προσαρμογή) ή ημίμετρα τύπου Τραπεζικής Ένωσης, όπου η κοινή εγγύηση των καταθέσεων παραπέμφθηκε για το μέλλον, υπονομεύουν την κοινή πορεία των λαών της Ευρώπης. Εγκλωβισμένοι σε μια μειωτική αντίληψη πρόσκαιρων συμφερόντων, αδυνατούν να αντιληφθούν την ανάγκη οικοδόμησης μιας ειρηνικής, δημοκρατικής και ευημερούσας Ευρώπης.

Η Ευρώπη χρειάζεται μια καινούργια αρχή. Για να γίνει αυτό πρέπει πρώτα να απαλλαγεί από τα βαρίδια του παρελθόντος. Θα πρέπει να τελειώνει με το πρόβλημα του χρέους των μικρών χωρών, όπως η Ελλάδα, που απειλούν κάθε τόσο τη συνοχή της, και να δημιουργήσει στέρεους θεσμούς, χωρίς ελλείψεις και αντιφάσεις, που να αντέχουν στο χρόνο. Χρειάζεται συνεπώς μια αντίληψη για την Ευρώπη διαφορετική από εκείνη που εφαρμόζεται τα τελευταία χρόνια από τους νέο- και παλαιοφιλελεύθερους πολιτικούς που κυριαρχούν.

**Η Ευρώπη
χρειάζεται μια
καινούργια αρχή.
Για να γίνει αυτό
πρέπει πρώτα να
απαλλαγεί από τα
βαρίδια του
παρελθόντος.**

Ο Χαράλαμπος Γκότσης είναι Καθηγητής Οικονομικών του Πανεπιστημίου Πειραιώς

Διαβάστε περισσότερα

Ευρωπαϊκή Ένωση   Ευρώπη   Ευρωεκλογές   ευρωομόλογο
σταθεροποίηση του Ευρώ